



# Adéla Knapová Předvoj

Nikdo nás  
nepočítá.

Česká próza

**fra**

The background of the cover is a dark, atmospheric photograph of a forest. A single birch tree with its characteristic white bark and thin branches is the central focus in the lower-left quadrant. The rest of the forest is shrouded in deep shadows and mist, creating a sense of mystery and depth. The overall color palette is dominated by dark greens, greys, and blacks, with the white of the birch trunk providing a sharp contrast.

# Adéla Knapová Předvoj

Česká próza

**fra**

Adéla Knapová (1976) je známá hlavně jako kmenová autorka týdeníku Reflex. Za své literární reportáže obdržela mnohá ocenění. V roce 2003 vyšla její prvotina *Nezvaní*, již kritika a čtenáři přijali dobře, autorka ji však označuje za „neplatnou“. V roce 2016 vydalo Fra její novelu *Nemožnost nuly*; ihned po vydání ji Český rozhlas zařadil mezi nejlepší české i zahraniční knihy roku. Román *Slabikář*, také kritikou vysoce ceněný, vyšel ve Fra v roce 2017. Povídky publikuje převážně časopisecky (Salon Práva, Reflex, Weles...), píše však i pro rozhlas.



Adéla Knapová  
Předvoj

Od autorky ve Fra  
Nemožnost nuly, 2016  
Slabikář, 2017

# Adéla Knapová

## Předvoj

**fra**

Česká próza  
Adéla Knapová  
Předvoj

Jako eknihu vydalo roku 2019 Fra,  
Šafaříkova 15, Praha 2, [www.fra.cz](http://www.fra.cz)  
Elektronické vydání první

© Éditions Fra, 2019  
Text © Adéla Knapová, 2019  
Author photo © Radek Brousil, 2016  
ISBN 978-80-7521-074-6  
ISBN 978-80-7521-098-2 (Pdf)  
ISBN 978-80-7521-099-9 (ePub)  
ISBN 978-80-7521-100-2 (Mobi)



*Viola*



I

Bylo, nebylo

Když zazněl výstřel a on ucítil tupý náraz a téměř neslyšné lupnutí kdesi uvnitř, uvědomil si, že ho nezabije kulka, ale slova. Hrudním košem mu bloudila zmatená krev, pousmál se; než stihla úvaha o smrtících slovech udělat rychle zaplavovanou krajinou jeho těla dalších pár temp, odkoply ji dlouhé ženské nohy v sandálech; před očima mu neproběhl vzpomínkový film o životě, neviděl tunel ani blížící se světlo, Rudolfovi po prostřeleném srdci pocho- dovaly nohy; z kamene, z leštěného bílého mramoru; díval se na ně, míhaly se a zároveň byly nehybné, sledoval je, nic jiného neexistovalo.

Milada stoupá po schodech do druhého patra vily, Rudolf jde za ní a ona ví, přímo cítí, že jí klouže očima po lýtkách, po stehnech, po zadku, vidí lem jejích béžových kalhotek; je přece jen o dva tři schody pod ní a její semišová minisukně je nejkratší možná. Stydí se, ale současně ji to blaží; hned když Rudolfa u vstupních dveří uviděla, řekla si: tohle je můj budoucí manžel.

Vlastně jí ta možnost zaťukala na zuby, už když se v telefonu ozval jeho nakráplý hlas; naskočila jí husí kůže, cosi ucítila v krku, pak na jazyku, zabrněly ji stoličky, rozpačitě se do sluchátka zasmála. Nervozita jí při tom dýchla na krk ještě před tím, než číslo vytočila; měl být jejím prvním živým rozhlasovým hostem, do té doby natáčela jen na záznam, teď přišel první živý rozhovor a přidělili jí Rudolfa; mládí vpřed, řekli na poradě, mladá nadějná kultur-

ní redaktorka a herečka a mladý, progresivní, úspěšný dramatik – vedoucí oddělení tleskl, pak jí podal lístek s telefonním číslem. Převzala papírek se sebevědomým úsměvem, panika se jí naplno vylila do žil, až když po poradě vyšla na chodbu. Prudce vydechla a natáhla nosem ostrý zápach – bože, to je její pot – rozběhla se na záchod a tam si do podpaždí přitiskla toaletní papír, sjela výtahem o patro níž na balkon, stoupla si do průvanu, zapálila cigaretu, chladla, potila se, kouřila, přešlapovala, plánovala, bála se, uvědomovala si nervózní radost.

Rudolf s rozhovorem souhlasil bez zaváhání, ale trval na tom, že je třeba předem každou otázku i odpověď na ni nachystat, a taky pointu, ta musí být, rozhodně, možná i nějaká komplikace, aby to mělo dynamiku; mluvil a ona přikyvovala, občas utrousila souhlasné citoslovce. Milada musí ještě dnes přijít, má-li čas, ne nechají nic náhodě; nadiktoval jí adresu, popsal jí, jako by byla dítě, jakou tramvají má od rozhlasu jet, kde přestoupit, kde vystoupit, kam odbočit, na který zvonek zazvonit – ten spodní, oprýskaný, původní, zdůraznil.

Milada položila zpocené telefonní sluchátko, ale nerozjela se za Rudolfem, vyrazila domů. Matka ani sestra tam naštěstí nebyly, osprchovala se, vykartáčovala vlasy, navoněla matčíným parfémem, automaticky sáhla po minisukni. Nad botami váhala, lakované s vysokým podpatkem nakonec zavrhla, to už by bylo moc, mohl by si ještě myslet, že je to kvůli ně-

mu; nazula si nízké sandály, ve kterých chodila každý den do rozhlasu, zaprášené a ošlapané. Teď v nich gumovou podrážkou mlaská temným schodištěm domu, který patřil už Rudolfovým prarodičům.

„Měli jsme štěstí, že nás tu vůbec nechali,“ řekl právě Rudolf jejím nohám a kovaným zábradlím, jehož se přidržovala, projela ironie jeho křapláku.

Milada na to nic neříká, mlčí, není si jistá, jestli má odpovědět ani co by měla říct, Rudolf je pro ni tajemný, jiný, neuchopitelný. Jeho hry – v nichž pojmenovává nevyslovitelné, břitce, cynicky, sarkasticky, alegoricky, přesně a hlavně ó tak vtipně a groteskně, lidsky laskavě a přece nesmlouvavě odhaluje vyprázdňené zlo Strany, systému, společnosti... – se hrají, dostává za ně ceny a diplomy, natáčejí se podle nich filmy s hvězdami režimu v hlavních rolích. Mluví se o něm už i v zahraničí, kde je označován nejen za talentovaného mladinkého autora, ale taky za odpůrce totalitního režimu, který ho z nepochopitelných důvodů netrestá, nýbrž dekoruje, přitom je ale oficiálními místy jen trpěn; je to cítit ve vzduchu, který obklopuje jeho jméno, ať ho vysloví kdokoliv kdekoliv. Miladě se to mele v hlavě, a tak mlčí, soustředěně klade nohy na schody co nejladněji, propíná lýtka, zatíná hýždě, dýchá mělce, ještě pět schodů, tři kroky, vstupuje do otevřených dveří, zírání fascinovaně na látkové tapety, starožitný nábytek mručí, přichází vysoká žena a podává jí ruku, má pevný stisk a je vyšší než Milada,

kteřá odmala slýchá, že je vytáhlá jako žirafa; tu výšku má syn zřejmě po ní, pomyslí si, zatímco na ni žena mhouří oči, ale v tu chvíli ji Rudolf postrčí kamsi dopředu, vede ji do vzdáleného pokoje a ona si až teď všimne, že on i jeho matka chodí po těch krásných kobercích v botách, podívá se na své bosé nohy – při vstupu do bytu automaticky skopla z nohou sandály – ale jejich rozpaků si nikdo nevšimá, jde tedy dál bosá.

A už jsou v knihovně a Miladě se tají dech, nasává prach času a jiného světa, padá do křesla, zaklání hlavu, mne si nos a kýchá, až se na křišťálovém lustru roztančí broušené závěsy, do klína jí skočí malý rezavý pes, nahé koleno olízne velký černý, který se jde poté, co ji ochutnal, stočit k nohám Rudolfovi, jenž mluví o své nové hře, mluví a mluví, ignoruje matku s kávou, mluví, kouří, gestikuluje. Milada zírání, poslouchá, kouří, automaticky hladí psíka ve svém klíně, pak sebou trhne a z manšestrové tašky ležící na zemi vedle křesla rychle vytáhne blok a propisku, je přece redaktorka, proto tu je, Rudolf by si ještě mohl myslet, že... Vlastně neví, co by si o ní mohl myslet, neví, jestli jí ještě vůbec vnímá, protože mluví a mluví a ona poslouchá a kouří a přerývaně dýchá a odkládá blok a znovu hladí psíka, trochu se zasní, poslouchá, těžkne jí hlava, má ji plnou slov, jež jsou jako olůvka a táhnou lebku níž a níž, ale než jí brada klesne na hrudník, olízne jí psík ruku a ona otevře oči dřív, než se jí do nich Rudolf podívá. Ten ale jen snivě, pomalu za-



mrká a mluví dál, mluví krásně, jasně, směle, sebevědomě, nezpochybnitelně, jeho hlas se chvílemi ztrácí sám v sobě, přesto vyslovuje zřetelně, jeho slova jsou hmotná, plní knihovnu, vytlačují vzduch, cpou se pod koberec, vypadávají otevřeným oknem ven na chodník, přetékají do chodby, protahují se pod prahem zavřených dveří do sousedního pokoje, vplétají se Miladě do vlasů, omotávají se jí kolem krku, šplhají po jejích dlouhých nohách a zachytávají se pod tričkem i v kalhotkách, jsou všude, takže se neodvažuje ani poškrábat na kolena, aby nějaké neshodila, je v jejich moci, nechce, aby Rudolf přestal mluvit. Ale nedá se nic dělat, nakonec proud slov ustane, Rudolf zavře pusku, polkne, napije se vlažné kávy, zapálí si další cigaretu, zadívá se upřeně na Miladu. A ona vidí, že i jeho oči jsou slova, je plný slov, on sám je slovo.

Milada slova miluje. Je herečkou právě proto, aby mohla na jevišti nebo před kamerou bezrestně ochutnávat a pronášet i taková, která by jí ve skutečnosti zašpinila ústa a poškodila pověst. Pozve Rudolfa do divadla; hraje sice vedlejší roli, ale není zase tak malá a nepodstatná, ta role, rozumí se samo sebou.

„Třeba byste mohla hrát v mé další hře.“

„Snad bychom to naše živé vysílání měli ještě jednou probrat, co zítra? Ať nás nic nezaskočí. Takovou generálku, co? Existují vůbec v rozhlasu generálky?“

Generálky v rozhlasu existují, ale příliš často se nedělají, rozhodně ne kvůli krátkým roz-